te vt gaudio:ira:ꝛ ſolicitudine vt ſepe probauit:timore ꝛ ſil'ibꝰ. ℭ Et dixit Meſue qñ ſternutatio eſt frigida odoratiões calide ꝛ inũctiões oleoꝝ calidorus ad caput ꝯferũt:ſil'r odoratões ſimpliciũ cal'oꝝ vt gallie:camomille ꝛ ſil'ium. ℭ Et iteꝝ dixit olea cal'a ſine mordicatõe ponunt in aures ꝛ ſternutationez ſedant. ℭ Et iteꝝ dixit qñ cã ſternutatiõis eſt cal'a olea frigida naribus attracta aut capiti infuſa aut naribus miſſa ſicut ẽ oleũ roſ. ꝛ ol'm mixtũ de ſalicibꝰ ꝛ ol'z de cucurbita ꝛ ſil'ia illaz tollũt. ℭ Et dixit Iſaach succꝰ baſilici illaz approprietate ſedat.

Succus baſilici.

ℭ Tractatus quintus. De diſpõnibus auriuz ꝛ eſt quintus primi ſermonis ꝛ cõtinet capl'a. vj.

ℭ Capitulum primũ. De dolore auris.

Dixerunt veteres ꝙ ol'm coctũ in cõcaua radice affodiloꝝ ꝛ tepidũ auri imiſſuz eſt ſingulare remedium dolori auris. ℭ Sit aũt canon cõis i oi egritudine auriũ ꝙ remedia nõ ſint calida nimis:nec nimis frigida:ſʒ ſint tepida: qꝛ auris hec nõ ſuſtinet.loq̃r aũt ð his q̃ itra aurẽ mittũt. ℭ Adeps aũt collectꝰ ex pulmone vulpis ꝛ imiſſus mirifice ſanat. ℭ Et Raſis dixit ſil'r de ſepo vulpis recenti ꝛ ẽt ſi fuerit ſalſuz eſt ad hoc magni iuuamẽti. ℭ Cõtingit aũt qñq; pp caſuz ꝛ pcuſſionẽ factã i aure dolorẽ accidere i quo laudatꝰ eſt puluis aniſi triti diſſoluti cuz oleo roſ.ꝛ intromiſſi i quo caſu cinis porri ſil'r ꝓparatꝰ aut cũ aceto itromiſſus auri laudat. ℭ Si aũt ſuccus ruthe tollatur ꝛ calefiat in cortice granati ꝛ auri intromittatur doloren aufert. ℭ Nitrum diſſolutum in aqua vel vino in aurem miſſum dolorem ſedat ꝛ vẽtoſitatez reſoluit. ℭ Diſſoluat myrrha in vrina thauri vel capre ꝛ ex hac ſubtil'r diſtillet i aurẽ. ℭ Sola ẽt vria cap̃ ꝯfert ipoſita. ℭ Ad idẽ oleuz de cinamomo. ℭ Sal quoq; cõfert dolo/

Oleũ coctũ i radi. affodi.
Cañ. ꝛ ẽ Aui. q̃rta tertij. c. 5
Adeps pul. vulpis.
Sepũ vulpis
Cura doloris a caſu ꝛ ꝑcuſſione.
Pul. aniſi.
Cinis porri.
Succꝰ ruthe calefactus in cortice g̃nati.
Nitrum.
Mirrha diſſoluta i vrina thauri vl' cap̃
Vrina capre
Oleũ de cinamomo.
Sal.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0061-8 DFG

ri auris:ſi ēt cū aceto moꝛe emplaſtri ſupponat᷑ au/
Succus pꝛ̄ſſij ri. ¶ Antiquos āt doloꝛes tollit ſuccus pꝛaſſij im/
miſſus mūdificat eā ꝛ aperit meat⁹ audit⁹ Gal. hoc
Galbanuꝫ. teſtāte. ¶ Galbanū autē cū oleo de lilio ſedat dolo
rē frigidū ſine īpedimēto ꝛ reſoluit apoſtemata au/
Bacce lauri. rium. ¶ Bacce aūt lauri ꝛ oleū ipſoꝝ doloꝛē auriū
tollūt ꝛ ꝯfoꝛtāt auditū:ꝛ ꝯferūt trinnitui. ¶ In oī
Sinapis. aūt doloꝛe auris ſinapis tanq̄ȝ iuuatiua inſtilletur.
Oleū de per/ ¶ Quacūq̄ȝ cā:ſiue calida:ſiue frigida ſit doloꝛ ole
ficis. um de pſicis ꝯfert. ¶ Gale. dixit in tra. 7. de ſimpli
Succ⁹ ſemis ci medicina:q᷑ ſuccus ſeis canapis intromiſſus au/
canapis. ri doloꝛē ſedat q̄ fit ab obturatione ei⁹. ¶ Inſuper
buliat᷑ ſucc⁹ folioꝝ ſalicis cū oleo roꝭ. in coꝛtice gra/
nati ꝛ diſtilletur in aurē q᷑ ideȝ facit decoctio ipſoꝝ
recētiuȝ. ¶ Ex expertis autē ſepius eſt vt tollatur
Cinis calid⁹ cinis ꝛ ligetur in petia calidus auri valde ſuperpo
Oleum ſcoꝛ/ nat᷑. ¶ Cōfert autē cū cā eſt frigida oleū de ſcoꝛpio
pionum. nibus factum ſm̄ artē ꝛ curat ēt opilationē q̄ fit in
Laudanum. aure. ¶ Simil᷑r tollimus laudanū ꝛ diſſoluimus
in hidromelle ꝛ diſtillamus in aurē. Cū doloꝛ a fri/
gida cā fuerit. Si vero a cā cali. eſſet ipm̄ cū oleo ro
ſa. diſſoluimus ꝛ tepidū inſtillamus. ¶ Ad idē tol
Succ⁹ eder. limus ſuccū extremitatū funis paupeꝝ q̄ eſt edera
ꝛ dr̄ cuſſus:ꝛ olei de hireos. aā. miſcemuſ ꝛ auri im
mittimus:ꝯfert. ēt mēbris q̄ ꝯfluūt ad ipm̄. ¶ Ad
doloꝛē auriū qui fit per caſuȝ vel percuſſionē tollat᷑
ſal ꝛ miſceat᷑ cū furfure ꝛ melle ꝛ ſuperemplaſtret᷑.

¶ Capl'm. 2. De humiditatibus aurium ſanie ꝛ vlceribus ꝛ exitu ſanguinis.

Flos edere. Dicemus q᷑ ex laudatis ad reuma auriū eſt flos
edere q̄ dr̄ cuſſus:ſi eñ coquat᷑ cuȝ oleo dulci
aut rodono al's rodino ꝛ auribus imittat᷑ illa ſiſtit.
Olȝ canapis ¶ Oleū canapis tepidū auri imiſſum appropꝛieta
Nitrum. te exiccat ſicut ꝛ nitꝛ diſſolutū in aqua vel vino im
miſſum auribus:vt ſuperi⁹ dcm̄ eſt. ¶ Si vero ſan

gnis fluat puluis calcanti qui imiſſus ſanat. ¶ Si ēt fluxus saniei ſit antiquus terat cacatura ferri prius cōbuſta: ⁊ cū aceto cōmiſceat ⁊ imponat. Galenus dixit tract. 9. de ſimplici medicina hūc sermonē loquēs de ſcoria ⁊ eſt cacatura ferri. Ea vero q̄ eſt ferri maxime ⁊ ſubtiliſſimā faciens eam in aceto acerrimo ac demū faciēs coquens ad aures saniem manātes diutius vtor medicina exiccatiua vt mirati fuerūt q viderūt eā ꝯfici ⁊ deſiderāt ante experiētiā aures poſſe pati hmōi medicinā. ¶ Ad saniē autē auris maxie cū vlcera ſunt recētia diſtillet i aure fel tauri cū lacte caprino vel lacte mulieris nā curat idē. ¶ Idē facit fel hircinū ⁊ ſil'r preparatū. ¶ Ad hoc āt capl'm addat vinū mirtinū ſcriptū ifra cap. de decoratione tract. ſo cap. prio. ¶ Qd aūt valde ꝓfert eſt vt p aliquos dies itromittat liciniū vnctū ex melle ⁊ inuolutū in puluere ariſto.ro. nā abſtergit ſordes ⁊ ꝯfortat auditū ⁊ ꝓhibet ſordes q̄ generātur in aure. ¶ Ulcera āt auriū ⁊ ſordes delet ſuccus alchechingi auri imiſſus ſicut ⁊ ſuccus cuſſus. i. volubilis maioris de quo dictū eſt ſupra: ⁊ hoc eſt ex noſtris expertis. ¶ Ad tales aūt ſordities radix vitis albe ⁊ nigre ferentis vinum eſt ex ſumma medicinaꝝ. ¶ Ad idem eſt radix herbe yrcine ⁊ ſimiliter radix ſerpētarie. ¶ Sanat autē vlcera ⁊ saniē ⁊ delet dolorē myrrha quando cum ſiet memithe: opio: ⁊ caſtoreo adminiſtratur. ¶ Calcantū in hoc caſu eſt ex ſūma medicinaꝝ ſm Auic. nā mūdificat aures: ⁊ vermes interficit. ¶ Nihil aūt in hoc caſu eſt magis vltimū q̄ȝ ſucc⁹ folioꝝ ſalicis. ¶ Gal. dixit. 8. d ſim. medicia q ſucc⁹ centūnodie iuuat vlcera auriū ⁊ ſi pus ſufficiēs in eis fuerit exiccat illud.

Additio.

¶ Medicamen contra ſuperfluas humi. aurium. ℞. ſcoriam ferri ⁊ abluatur cum aceto deinde deſic

Pul. calcāti
Squama de frigi in sartagine ⁊ extingui quinges i aceto ſemp inouādo acetum ⁊ totiens frigi ⁊ ſic preparatur.
Cacatura fer.
Fel thauri ⁊ hircinum.
Uinum mirtinum.
Succus alkekingi ⁊ caſſus
Radix vitis al. ⁊ nigre.
Radix herbe hircine ⁊ ſerpentarie.
Mirrha.
Calcantū aures mundificat ⁊ vermes occidit.
Succus fol. ſalicis.
Succus centūnodie.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0063-9 DFG

cetur poſtea fortiter cõteratur ⁊ ita fiat nonies: de/
inde bulliat in aceto donec ad ſpiſſitudinez mellis
deuenerit ⁊ vna gutta auribus inſtilletur aut in lici
nio intromittatur.

¶ Capi. tertium. De vermibus aurium.

SI igit̃ auri patiẽti ꝟmes inſint ſuccus folioꝝ
ebuli imittat̃ illos iterficit. ¶ Puluis quoqꝫ
calcãti imiſſus idẽ operat̃. ¶ Idẽ ⁊ oleũ de amig/
dalis amaris facit. ¶ Idẽ vrina hois ſi prius in cor
tice granati calefacta intromittat̃. ¶ Idẽ operatur
vrina tauri cũ myrrha mixta ⁊ ĩpoſita. ¶ Extrahit
autẽ eos vrina hois ieiuni in aure poſita ſtatim eos
educit. ¶ Ad hoc aũt eſt oleũ de ſcorpionibꝰ ex me
lioribus medicis ⁊ ſublimioribus. ¶ Succus autẽ
rute calefactus in cortice granati ⁊ auri inſtillatus
mũdificat eã: ⁊ ſedat dolores. ⁊ tinituz ⁊ ſonitum: ⁊
vermes iterficit. hoc teſtãte Aui. ẽt dicit ꝙ ſuccus
centũnodie operat̃ imiſſus ⁊ alia q̃ dicta ſunt in fi/
ne p̃cedẽtis capl̃i. ¶ Hoc idẽ teſtatꝰ eſt Gal. de ca/
lamento ⁊ maxime mõtano ꝙ ſuccus eius impoſi/
tus illos interficit ſicut ⁊ ſuccus folioꝝ capparis ẽt
imiſſus. ¶ In hoc autẽ caſu diſtillatio facta in au/
re ex decoctione ellebori albi cocti in vino eſt exper
ta. ¶ Expertũ quoqꝫ eſt vt patiẽtis auris aſſungia
impleatur porcina ⁊ patiens in ſole iaceat ſuper au
re patiente ⁊ pãnis caput cooperiat̃ ⁊ ibi diu more/
tur cũqꝫ ſurget ex aſſungia eleuabuntur vermes ⁊
egreſſi inuenient̃ur ⁊ adherebunt aſſungie.

Succus fol. ebuli.
Pul. calcãti
Oleuz amig. ania.
Uria hois in cortice granati calefacta.
Uria thauri.
Urina hois ieiuni.
Oleum ſcorpionum.
Succꝰ ruthe in cortice granati calefactꝰ
Succꝰ cẽtũnodie.
Calamentum montanum.
Succus capparis.
Elleborus albus.
Aſſungia porcina.

¶ Cap. 4. De ſurditate ⁊ de debilitate auditus.

EX p̃laudatis apud famoſos eſt vt ponat̃ in au
re elleborus niger ⁊ dimittat̃ in aure tribꝰ die/
bus. nam tollit ſurditatẽ ⁊ reddit auditũ: ⁊ hoc ſu/
mus experti veꝝ opꝫ ſm exigentiã vt corpus ante
mundet̃. ¶ Succus cepe diſtillatus in aurẽ debilẽ
auditũ adiuuat. ¶ Ad hoc idẽ valet nitrũ ſi ſit diſ/

Elleborus niger.
Succꝰ cepe.
Nitrum.

ſolutuʒ in aqua vel vino ⁊ auri etiã imiſſuʒ. ¶ Antiquã ſurditatẽ delet flos eris albus ſi teraẛ ⁊ diſtilletur in aurẽ. ¶ Radix vitis albe ⁊ nigre ferentis vinũ eſt in hoc caſu medicina ſumma medicinaꝝ. ¶ Euaporatio aceti calidi aliter calefacti ⁊ meli⁹: ꝯfert ⁊ auditũ acuit: ſonitũ reſoluit. ¶ Experti ſumus ſuccũ radicuʒ dragõtee imiſſum in aurẽ cõferre: ⁊ hoc qñ paſſio eſt a cauſa que cã opillat. ¶ Et dixit Meſue ꝙ pulpe collogntide aut ſucco cucumeris aſinini aut radicũ eius ineſt ꝓprietas mirabilis in hoc caſu qñ in aliquo ex his aut eis imiſceẛ ſicut eſt oleũ coſtinũ aut nardinũ ⁊ ꝓprie oleũ balſami. ¶ Et ꝑter purgatiões cõmunes in hoc caſu co laudata eſt purgatio hec tãq̃ mirabilis. ℞. ſalis armoniaci: piperis añ. ʒ. ij. euforbij. ʒ. j. detur ex hac a. ʒ. iij. vſqʒ ad. viij ꝺm ꝙ virtus tollerat cũ hidromelle aut ouo ſorbili ꝙ ẽt mirabl'r vertigini ⁊ epilepſie vʒ ⁊ mulierib⁹ mẽſtrua potẽter educit. ¶ Miradus ãt di. ꝙ fel leporis cũ adipe vulpis ſurditatẽ tollit ⁊ ſanat. ¶ Et Raſis di. ꝙ cerebꝝ leonis al' bouis cũ oleo liq̃ſcm̃ ⁊ i aurẽ iſtillatũ auditũ ſurdo reuocat.

¶ Capitulum. 5. De ſonitu ⁊ ſibillo.

TUba ⁊ ſonitus ab eiſdẽ fiunt cauſis quibus ⁊ ſurditas vt in pluribus q: a repletione groſſa ⁊ viſcoſi humoris ⁊ coartatione ventoſitatis. Differunt autẽ in hoc q: maior coartatio facit ſibilitudinem: ⁊ minor tubã ⁊ ſonitum quare que ſupradicta ſunt poſſunt hic cõuenienter adduci. ¶ Et ideo per veteres eſt narratum ꝙ ſuccus folioꝝ ebuli immiſſus tollit ſibillum ⁊ tinnitũ: licet hoc fit ex noſtris expertis. ¶ Idem facit ſuccus ſambuci diſtillatus in aurem: hi autẽ ſucci vermes interimunt. ¶ Idem operatur alkitrã diſſolutum in aqua decoctionis yſopi: ⁊ auri inſtillatum ꝙ ſi cum his miſceaẛ acetum vermes necat ⁊ hoc eſt nr̃m expertũ.

Flos eris.
Radix vitis albe ⁊ nigre.
Acetũ cal'm
Succus radicis dragõtee.
Pulpa colloquintide.
Succ⁹ cucu. aſini.
Purgatiuũ mirabile.
Fel leporis.
Cerebrũ leonis.
Succus fol. ebuli.
Succus ſambuci.
Alkitraũ.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-148610-p0065-1

Caſtoreum.
Oleuz amig. ama.
Succ⁹ ⁊ ol'z raphani.
Elleb. niger.
Fel thauri.

¶ Operat̄ idē oleuz de hircos imiſſuz auribus cū aceto ⁊ ꝓhibet fluxum materiez ad aures. ¶ Nihil aūt eſt ꝙ ſic ventoſitates diſſoluat que ſunt cā eius ſicut modicū caſtorei diſſolutū i oleo nardino ⁊ itromiſſum. ſit aūt caſtoreum quantuz lens vna. ¶ Idē opat̄ oleū de amigdalis amaris ⁊ oēs ei⁹ ꝓprietates ſūt circa aures. ¶ Cōfert āt valde i reſoluenda vētoſitate: ſucc⁹ raphani ⁊ eius oleū vt dicit Auicē. ¶ Si coquat̄ elleborus niger cū aceto ⁊ inſtillent̄ in aurē acetū: ſibilū tollit: ⁊ vigorat auditū. ¶ Experti quoqz ſum⁹ ꝙ ſi due vel tres gutte fellis thauri iſtillent̄ in aurē tinnitui ⁊ ſibilo ꝯferunt.

¶ Capl'm. 6. De apatibus ⁊ attritōib⁹ auriuz.

Mucilago li matie.
Sterc⁹ ouis.
San. ⁊ cinis muſtelle.
Cinis teſtudinis.

Contingit quandoqz aures apoſtemati ⁊ pp percuſſiōes attritiōes pati de qbus oib⁹ nūc ſimul narrabimus. ¶ Soluunt aūt apata difficilis reſolutionis que fiunt ꝓpter caſuz vel percuſſionē mucilaginoſa limatie quādo cū ſuo cortice terunt̄ ⁊ ſuperponunt̄: naz exiccāt ea: quāuis ſit in eis humiditas groſſa ⁊ viſcoſa: ſed ibi dimittunt̄ donec per ſe cadant. Utile eſt aūt ⁊ ipſas miſcere ⁊ bene terere cū aloe: mirrha: ⁊ olibano donec fiāt ſicut mel aut cuz omnibus vel pluribus vel cū aliquo ex eis ⁊ applicare loco. ¶ Idē operat̄ ⁊ mucilago limatiaz ⁊ ſola appilcata ⁊ cū predictis modo ſimili p̄parata. ¶ Et dixit Rab. ꝙ apoſtemati tarde venienti in radice auris cōfert emplaſtrum factuz ex ſtercore ouis cum ſepo aut anſeris vel galline mixto. ¶ Et dixit etiā ꝙ apoſtemati poſt aurez cōfert ſanguis muſtelle inunctus ⁊ ſimiliter cinis eius cōbuſte mixtus cū cera liquefacta ⁊ oleo de lilio. ¶ Et dixit ꝙ omnis cinis teſtudinis cōfert apoſtematibus peruenientibus i parte auriū ⁊ maxime quādo ſumitur cū aqua mellis ⁊ intelligit per teſtudinem limatias. ¶ Confert aūt ad predicta apoſtemata ⁊

bene ſi coquat granatuz dulce ſicut in vino deinde totū ſimul terat ꝛ ex eo ſup loco fiat empl'm. ¶ Si aūt apoſtema ſit poſt aures ꝛ ꝓprie i corporib⁹ moli/ bus ſicut ſunt iſantes ꝛ mulieres ſolū butirū illa ſa nat: appoſitū ꝛ ꝓprie butirꝫ ātiquū crudū. ¶ Mul ta āt iſra dicēt de apoſtematibus q̄ huic capl'o erūt vtilia ſicut ḋ attritionibus dicet. ¶ Attritiōes aūt ſanat empl'm fcm̄ ex bulbis al' lūbricis ꝛ ſauich aut cū ſulfure mixto cū melle vl' vino. ¶ Sumat ēt oli banū ꝛ miſceat cū pice vel oleo vl' lacte vel vino de vuis paſſis ad attritiones valde cōfert. ¶ Sulfur quoqꝫ vinū cuz melle ꝛ aceto emplaſtratū confert. ¶ Ex ꝓprijs eſt myrrha cū memithe opio ꝛ caſto reo emplaſtrata cōcuſſioni auris Auicē. teſtante.

Granatum dul.

Butirum.

Bulbus.

Olibanuz.

Sulfur.

¶ Tractatus. 6. primi ſermonis. De diſpōnibus la bioꝝ: dentiū: gingiuaꝝ: oris: lingue: vue: ꝛ cāne pulmonis: ꝛ continet capitula. ix.

¶ Cap. primuz. De puſtulis labioꝝ ꝛ eoꝝ ſciſuris.

Dicit Kirādus q̄ cerebrū anſeris dome ſtice cū medulla ceruina inunctū labijs: eoꝝ ſciſuris ꝯuenit. ¶ Ad puſtulas āt labioꝝ tali vtebat vnguēto. ℞. ciperi aluminis: galle: myrrhe: arſenici: plūbi vſti: oluz aā. cū modi/ co oleo roſ. ꝛ cera fiat vnguētuz ꝛ loco applicetur. ¶ Ego vero ḋ hoc vnguēto mirabilē vidi effectū pluries vt vnica ipoſitione per vnā noctē difficiles ſciſuras labioꝝ ſanauerim ꝛ vnquā egui pluries q̄ꝫ terna ipoſitione ipſius ꝛ eſt hoc. ℞. litargirij: argē ti: myrrhe: zinziberis: aā. pulueriʒēt ſubtiliter ꝛ cū cera virginea: melle: ꝛ oleo cōmuni q̄ ſufficit fiat vnguētū Cū aūt imponim⁹ prius ſaliua locus iſir/ mus bn̄ madefiat poſtea cū petia applicet vnguētū que totam ſciſurā intus ꝛ extra contineat. Experti etiā ſumus q̄ in nocte vna magnas ragadias papil

Cere. anſeris domeſtice.

Unguentum

Unguentum exptum ꝛ op timum.